

**Huomisen kynnyksellä 2019:
55-84 -vuotiaiden näkemykset tulevaisuudesta**

Sisältö ja toteutus

Tutkimuksen keskeisenä tavoitteena on ollut selvittää 55-84 -vuotiaiden:

- näkemyksiä ikäihmisten kohtelusta yhteiskunnassamme,
- luottamusta eläkejärjestelmään ja eri tahoihin eläkkeitä koskevissa asioissa,
- kiinnostusta tehdä työtä eläkkeellä ollessa,
- tyytyväisyyttä omaan elämään ja vaikutusmahdollisuuksiin,
- tapoja toimia verkossa.

Tutkimuksen toteutus

- Tutkimus on toteutettu kirjekyselynä maaliskuussa 2019.
- Vastaajakunta edustaa Suomen 55-84 –vuotiasta väestöä.
- Tutkimukseen osallistui 996 henkilöä.
- Tutkimussarjan viides työ (ensimmäinen 2007, edellinen 2016).

Suomessa ikääntyneet kokevat usein olonsa syrjityksi

Yhteiskunnassa on paljon ikään perustuvaa syrjintää (74 %)

Nuoruutta ihannoidaan nyky-yhteiskunnassa liiaksi (70 %)

Ikääntyneitä kohdellaan nykyisin toisen luokan kansalaisina (64 %)

Ikääntyneisiin suhtaudutaan nykyisin voimavarana, ei minään kulueränä (20 %)

Eläkeläisten edut otetaan liian voimakkaasti huomioon päätöksenteossa (9 %)

Suomessa ikääntyneet kokevat usein olonsa syrjityksi

Yhteiskunnassa on paljon ikään perustuvaa syrjintää (76 % → 74 %)

Nuoruutta ihannoidaan nyky-yhteiskunnassa liiaksi (72 % → 70 %)

Ikääntyneitä kohdellaan nykyisin toisen luokan kansalaisina (67 % → 64 %)

Ikääntyneisiin suhtaudutaan nykyisin voimavarana, ei minään kulueränä (22 % → 20 %)

Eläkeläisten edut otetaan liian voimakkaasti huomioon päätöksenteossa (9 % → 9 %)

Väestövertailu kertoo, että myös nuoremmat ikäluokat tunnistavat ikäsyrjinnän (*väestöstä 81 %*).

Sekä ikääntyneet, että nuoret ikäluokat pitävät todennäköisenä, että ikääntyneitä kohdellaan toisen luokan kansalaisina (*väestöstä 66 %*).

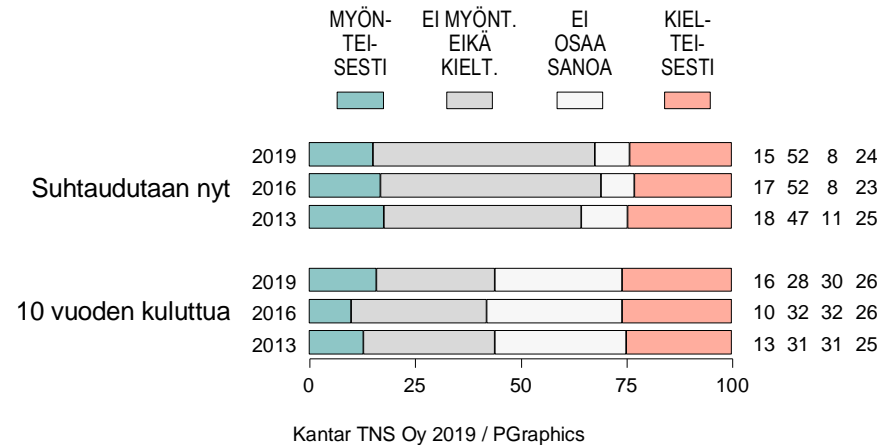
Sekä ikääntyneet että nuoret ikäluokat ajattelevat, että nuoruutta ihannoidaan nyky-yhteiskunnassa liiaksi (*väestöstä 75 %*).

Sekä ikääntyneet että nuoret ikäluokat torjuvat ajatuksen, että eläkeläisten edut otettaisiin liian voimakkaasti huomioon päätöksenteossa (*väestöstä 19 %*).

Asiat eivät kuitenkaan ole aivan huonosti, kielteisyyttä silti enemmän kuin myönteisyyttä

Huomisen kynnyksellä 2019

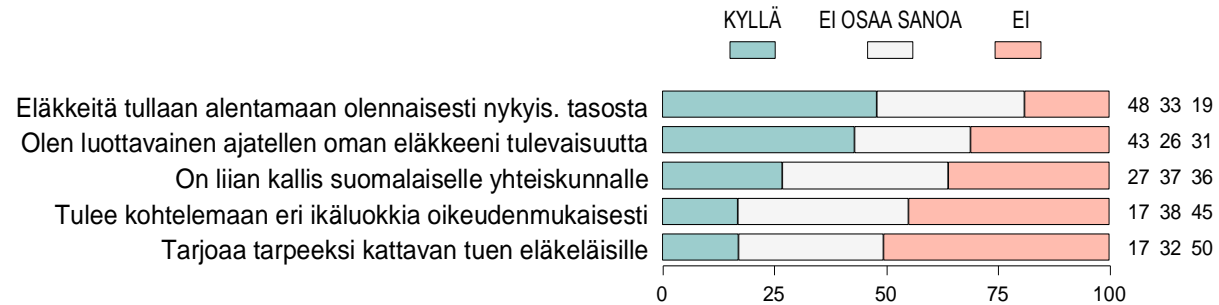
Kuvio 17abt. MITEN (A) YHTEISKUNNASSAMME SUHTAUDUTAAN IKÄ-IHMISIIN JA IKÄÄNTYMISEEN JA (B) MITEN ARVIOI IKÄIHMISIIN JA IKÄÄNTYMISEEN SUHTAUDUTTAVAN 10 VUODEN KULUTTUA (%).

Useampi kuin kaksi viidestä suhtautuu luottavaisesti oman eläkkeensä tulevaisuuteen

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 13. SUOMEN ELÄKEJÄRJESTELMÄ NOIN KYMMENEN VUODEN KULUTTUA: USKOOKO ETTÄ... (%).

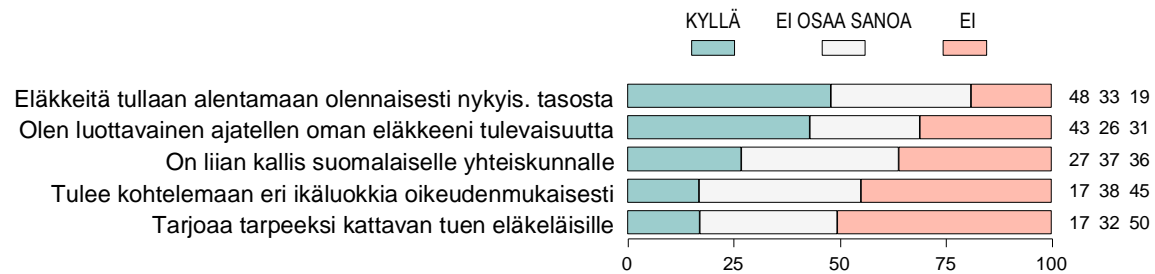

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Useampi kuin kaksi viidestä suhtautuu luottavaisesti oman eläkkeensä tulevaisuuteen

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 13. SUOMEN ELÄKEJÄRJESTELMÄ NOIN KYMMENEN VUODEN KULUTTUA: USKOOKO ETÄ... (%).

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Aiempaa suurempi osa suhtautuu luottavaisesti oman eläkkeensä tulevaisuuteen (37 % → 43 %).

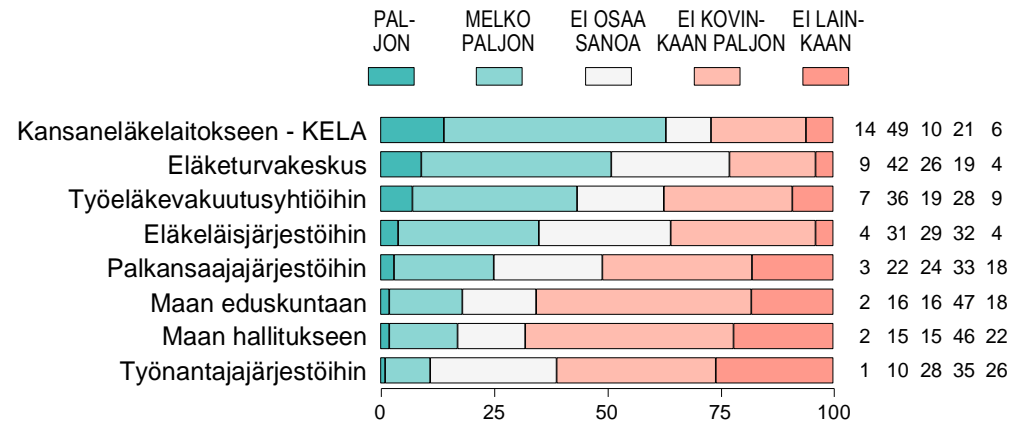
Hieman harvempi ennakoii eläkkeiden alentamista oleellisesti nykyisestä tasosta (55 % → 48 %).

Näkemykset eläkejärjestelmän kustannuksista, sen tarjoaman tuen kattavuudesta sekä oikeudenmukaisuudesta käytännössä ennallaan.

Kela ja eläketurvakeskus luotetuimmat tahot eläkeasioissa

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 12. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI TAHOIHIN ELÄKEASIOITA KOSKEVISSA ASIOISSA (%).

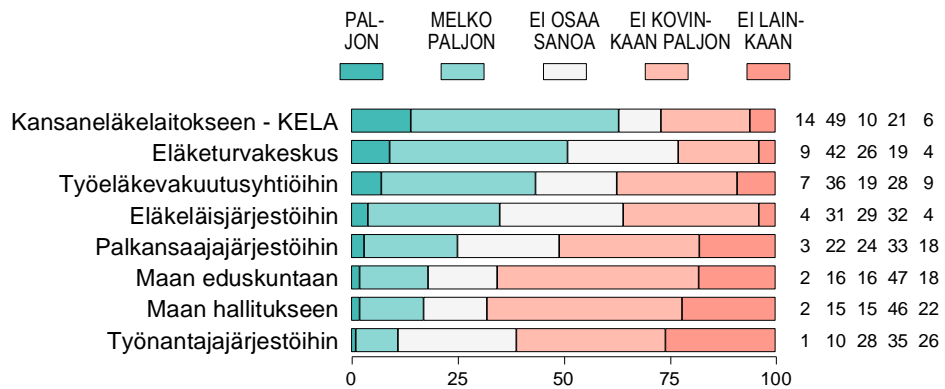

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Kela ja eläketurvakeskus luotetuimmat tahot eläkeasioissa

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 12. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ERI TAHOIHIN ELÄKEASIOITA KOSKEVISSA ASIOISSA (%).

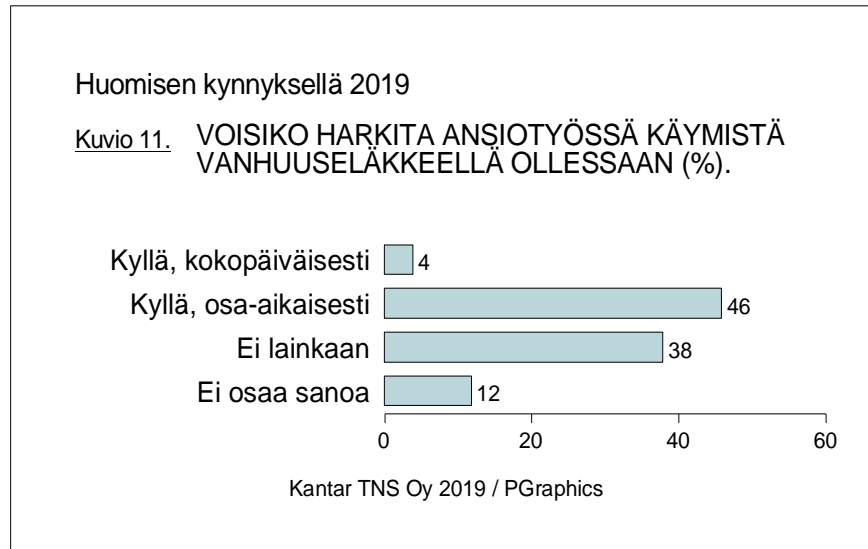

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Kelaa kohtaan tunnettu luottamus ei ole enää vahvistunut, tilanne tasaantunut (68 % → 63 %). Eläketurvakeskus (46 % → 51 %) ja työeläkevakuutusyhtiöt (37 % → 43 %) nauttivat aiempaa hieman laajempaa luottamusta.

Muuten erot ovat hyvin vähäisiä. Luottamus eläkeläisjärjestöihin on ennallaan. Toiminnassa mukana olleet luottavat niihin enemmän (53 %)

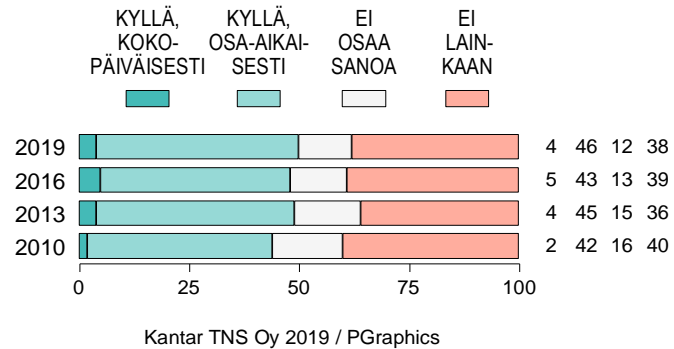
Ansiotyöt ovat edelleen monen mielestä hyvä ajatus

Ansiotyöt ovat edelleen monen mielestä hyvä ajatus

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 11t. VOISIKO HARKITA ANSIOTYÖSSÄ KÄYMISTÄ VANHUUSELÄKKEELLÄ OLLESSAAN (%).

Nuorimpien (55–59-vuotiaat) enemmistö (63 %) voisi harkita työskentelyä vanhuuseläkkeellä ollessaan.

Kiinnostus ansiotyötä kohtaan ymmärrettävästi vähentyy iän myötä.

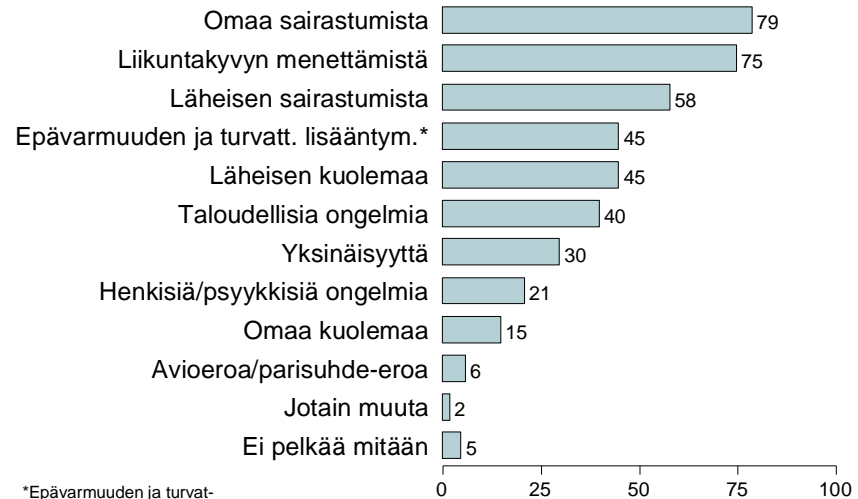
Silti 70-74-vuotiaistakin useampi kuin kaksi viidestä 75-79-vuotiaista joka kolmas ja 80-84-vuotiaista useampi kuin joka neljäs voisi ainakin harkita osapäivätyön tekemistä.

Nykyisistä eläkeläisistä kaksi viidestä (42 %) voisi olla kiinnostunut osa-aikatyöstä, kaksi prosenttia kokopäivätyöstä.

Sairastuminen ja liikuntakyvyn menettäminen suurimmat pelot

Huomisen kynnyksellä 2019

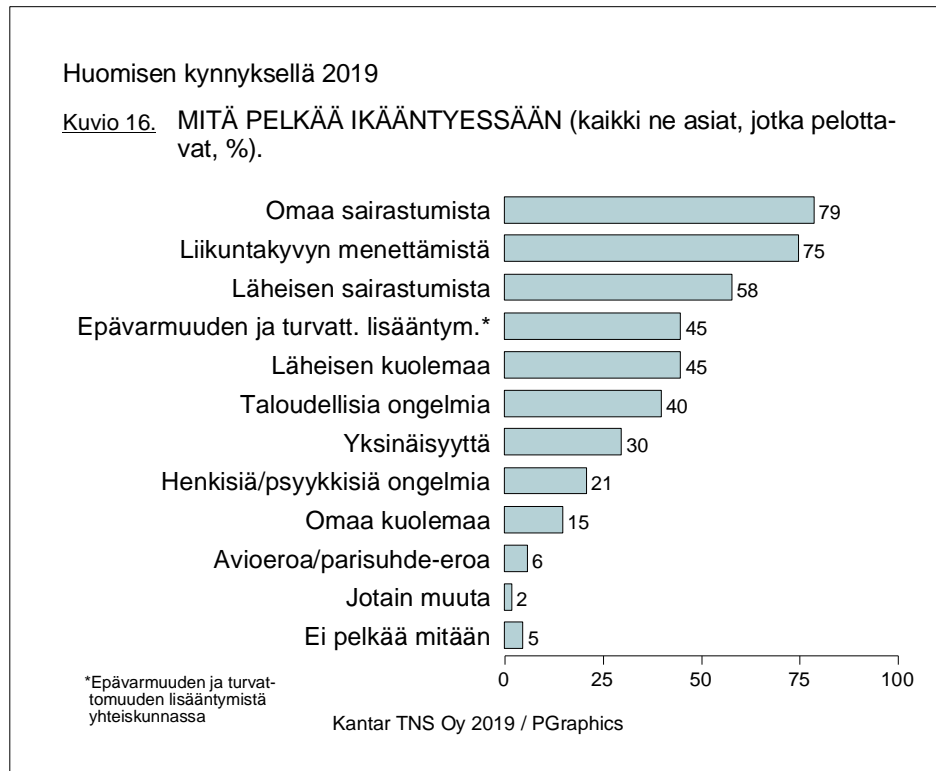
Kuvio 16. MITÄ PELKÄÄ IKÄÄNTYESSÄÄN (kaikki ne asiat, jotka pelottavat, %).

*Epävarmuuden ja turvattomuuden lisääntymistä yhteiskunnassa

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Sairastuminen ja liikuntakyvyn menettäminen suurimmat pelot

Naisista useampi kuin miehistä pelkää mitä tahansa kysymyksen sisältänyttä ongelmaa (pl. avioero).

Elämäntilanne on yhteydessä pelon aiheisiin. Yksin asuvat pelkäävät muita useammin yksinäisyyttä, omaa sairautta sekä liikuntakyvyn menettämistä. Puolison kanssa asuvia askarruttaa läheisen ihmisen (puolison) kuolema tai sairastuminen.

Ikääntyneimpiä pelottaa keskimääräistä hieman useammin yksinäisyys. Liikuntakyvyn menettäminen on toinen asia, joka aiheuttaa pelkoja etenkin ikääntyneiden keskuudessa.

Sosiaalinen hyväosaisuus heijastuu tuloksiin. Vähemmän koulutettuja pelottavat useat asiat enemmän kuin korkeasti koulutettuja.

Ruotsinkielisten ikääntymistä koskevat pelot ovat lähes kauttaaltaan jonkin verran vähäisempiä kuin suomenkielisen väestön.

Ikääntyneet tiedon valtatiellä

80 % 55–59 –vuotiaista käyttää älypuhelintaan useita kertoja päivässä. 80-84 –vuotiaista 28 % toimii samoin.

Yliopistokoulutetuista 84 % käyttää älypuhelintaan useita kertoja päivässä, vailla ammatillista koulutusta olevista 43 %.

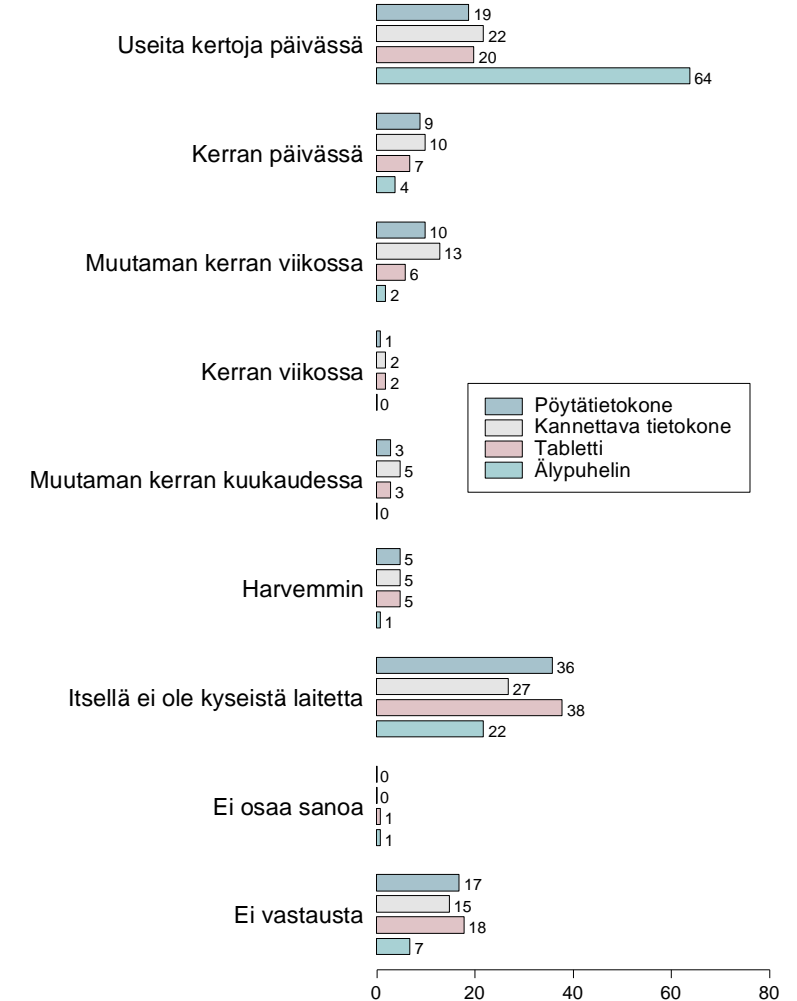
Työelämässä mukana olevista 88 % käyttää älypuhelintaan monta kertaa päivässä, eläkeläisistä 56 %.

Osa työssä olevien käytöstä varmasti työkäyttöä.

Silti ikä ja koulutustausta vaikuttaa muidenkin älylaitteiden käytön aktiivisuuteen → nuorempien ja koulutetumpien käyttö on selvästi aktiivisempaa.

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 24. KUINKA USEIN KÄYTTÄÄ ERILAISIA ÄLYLAITTEITA (%).

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Ikääntyneet tiedon valtatiellä

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 25. MINKÄ ASIOIDEN HOITAMISEEN (ITSE) KÄYTTÄÄ ÄLYLAITETTA (älylaitetta käyttävistä, %).

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Ikääntyneet tiedon valtatiellä

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 25. MINKÄ ASIOIDEN HOITAMISEEN (ITSE) KÄYTTÄÄ ÄLYLAITETTA (älylaitetta käyttävistä, %).

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Nuoremmat eivät pelkästään käytä laitteitaan useammin kuin vanhat. Heillä on niille selvästi enemmän käyttötarkoituksia.

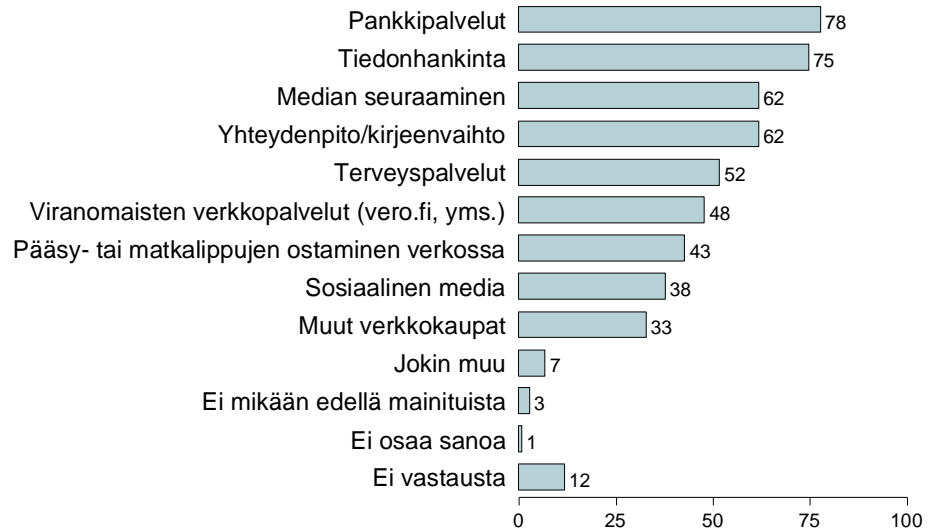
Peukalosääntö: mitä vähemmän ikää, sitä todennäköisemmin hyödyntää älylaitettaan mihin tahansa kysymyksessä mainittuun tarkoitukseen.

Ikäimpienkin yleisimmät käyttötarkoitukset ovat pankkipalvelut, tiedonhankinta sekä median seuraaminen.

Ikääntyneet tiedon valtatiellä

Huomisen kynnyksellä 2019

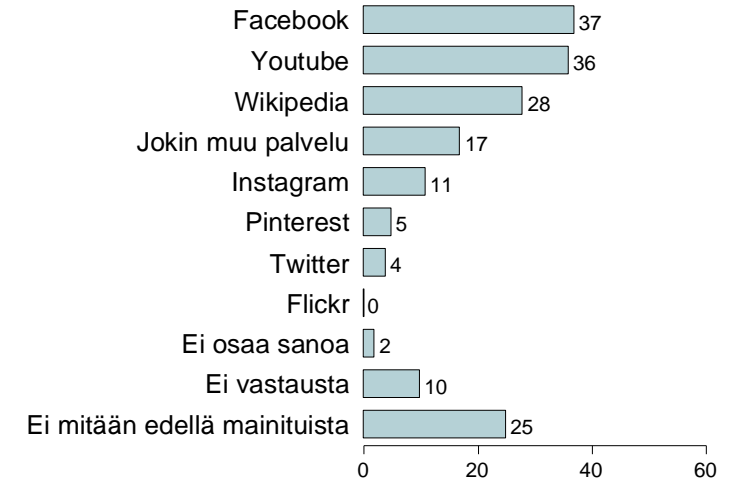
Kuvio 25. MINKÄ ASIOIDEN HOITAMISEEN (ITSE) KÄYTTÄÄ ÄLYLAITETTA (älylaitetta käyttävistä, %).

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 26. MITÄ SOSIAALISEN MEDIAN PALVELUITA ITSELÄ ON TAPANA KÄYTTÄÄ AINAKIN SUHTEELLISEN SÄÄNNÖLLISESTI (älylaitetta käyttävistä, %).

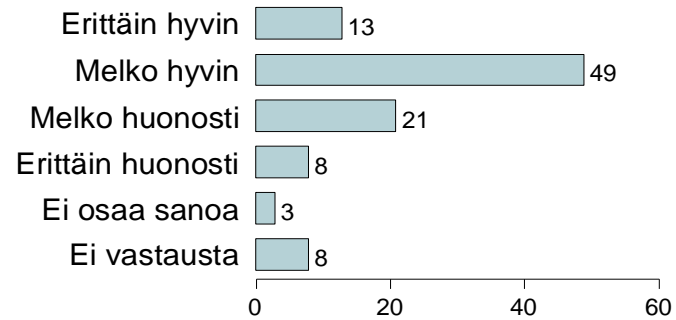

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Ikääntyneet tiedon valtatiellä

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 27. KUINKA HYVIN ARVIOI OSAAVANSA KÄYTTÄÄ TIETOKONETTA TAI MUITA ÄLYLAITTEITA (käyttävistä, %).

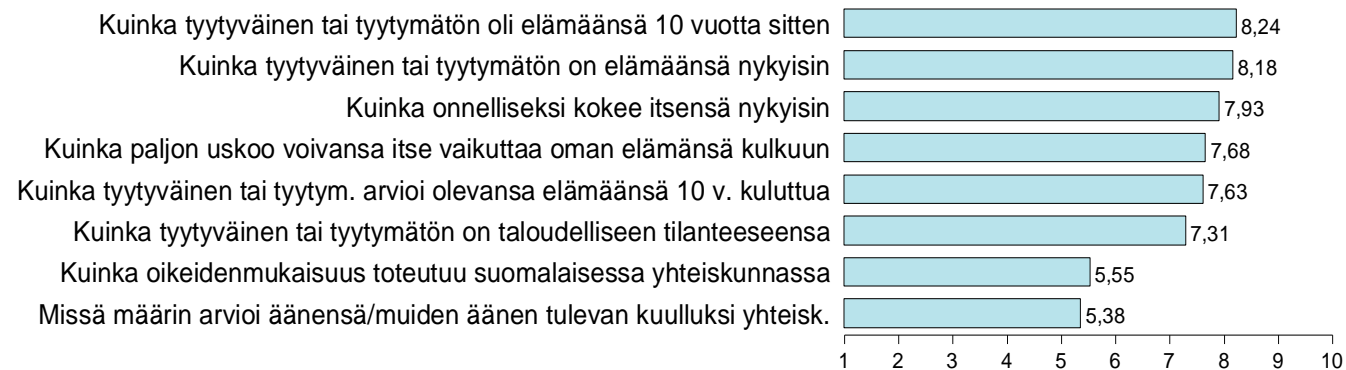

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Ongelmista huolimatta monet ovat tyytyväisiä elämäänsä

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 18a-22bx. SJOITTUMINEN OMAA ELÄMÄÄ KUVAAVILLE ASTEIKOILLE (keskiarvot).

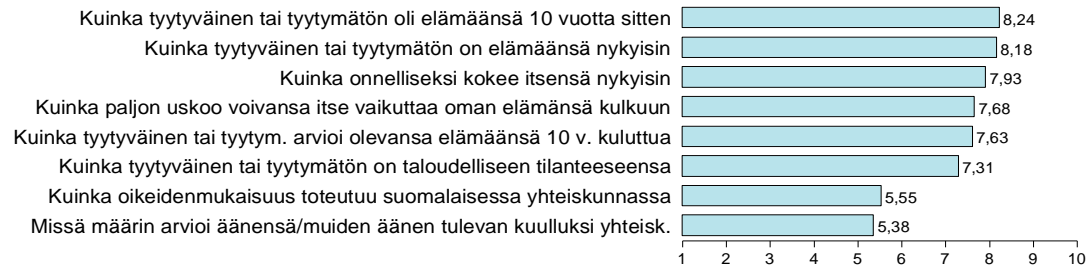

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Ongelmista huolimatta monet ovat tyytyväisiä elämäänsä

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 18a-22bx. SIJOITTUMINEN OMAA ELÄMÄÄ KUVAAVILLE ASTEIKOILLE (keskiarvot).

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

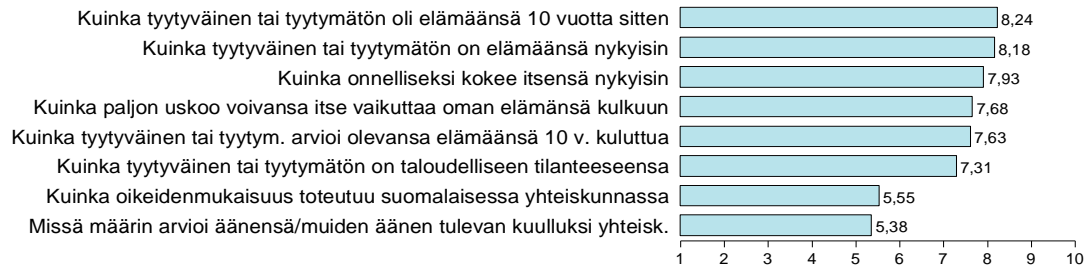
Ajatukset omasta elämästä entiset.
Muutokset kuluneen 12 vuoden aikana vähäiset.

Vastausten perustella voi ajatella, että
oikeudenmukaisuus saattaa toteutua aiempaa
hieman paremmin.

Ongelmista huolimatta monet ovat tyytyväisiä elämäänsä

Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 18a-22bx. SIJOITTUMINEN OMAA ELÄMÄÄ KUVAAVILLE ASTEIKOILLE (keskiarvot).

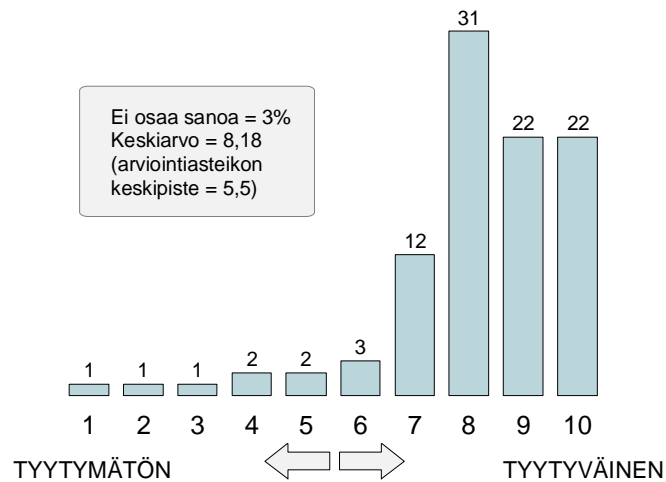
Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

	55–84- vuotiaat	Koko väestö
Tyytyväisyys omaan elämään yleensä	8,18	7,32
Tyytyväisyys omaan elämään 10 vuoden kuluttua	7,63	7,40
Kuinka paljon voi vaikuttaa oman elämänsä kulkuun ...	7,68	7,46

Ongelmista huolimatta monet ovat tyytyväisiä elämäänsä

Huomisen kynnyksellä 2019

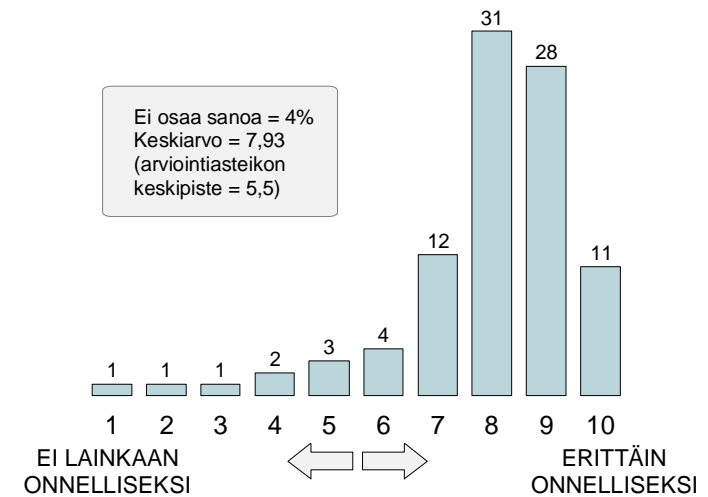
Kuvio 18a. KUINKA TYYTYVÄINEN TAI TYYTYMÄTÖN ON ELÄMÄNSÄ NYKYISIN (%).

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

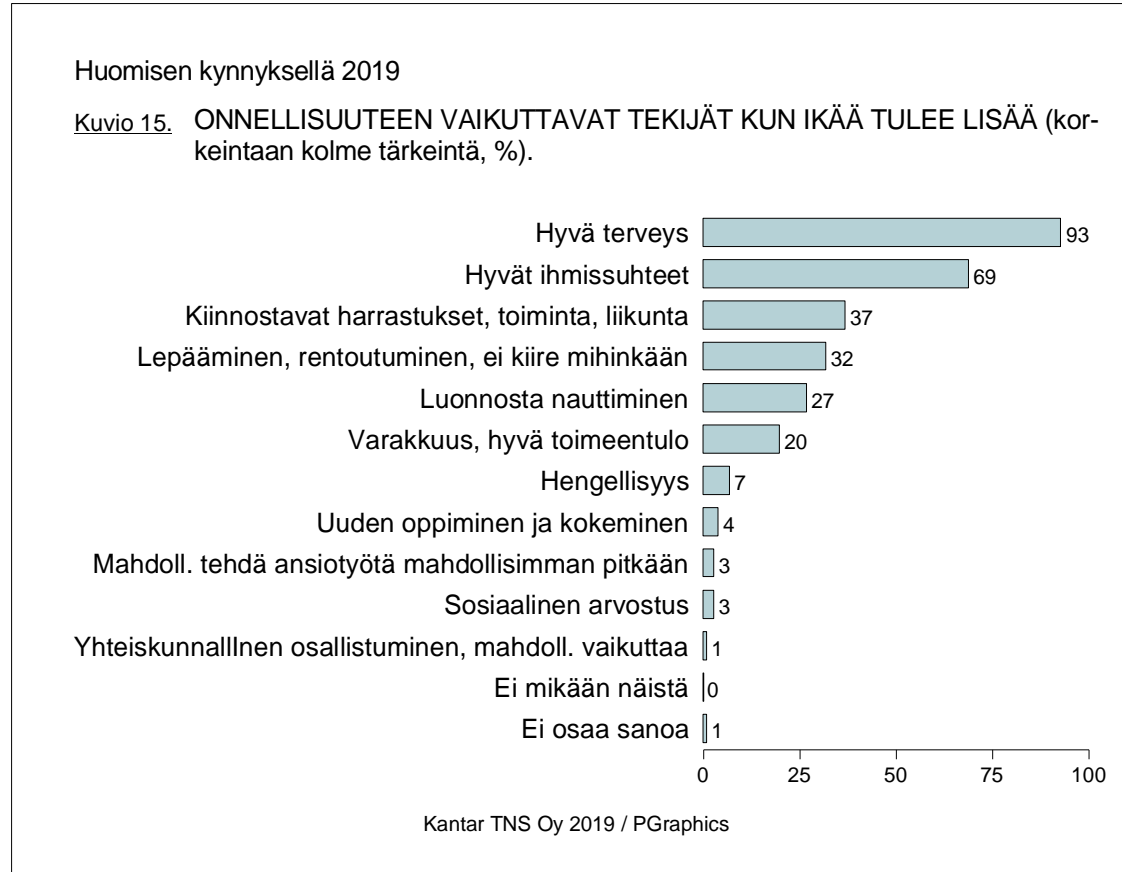
Huomisen kynnyksellä 2019

Kuvio 22a. KUINKA ONNELLISEKSI KOKEE ITSENSÄ NYKYISIN (%).

Kantar TNS Oy 2019 / PGraphics

Ongelmista huolimatta monet ovat tyytyväisiä elämäänsä

Mistä tyytyväisyys syntyy?

Keskimäärää tyytyväisempiä omaan elämäänsä yleensä (asteikkokeskiarvot):

Kaikki.....	8,18
Hallitsee älylaitteiden käytön erittäin hyvin.....	8,57
Nykyisin tai aiemmin ylempi toimihenkilö.....	8,54
Korkea-asteen tutkinto.....	8,52
Nykyisin tai aiemmin johtava asema.....	8,47
Mukana työelämässä.....	8,46
Ollut mukana eläkeläisjärjestössä.....	8,46
80-84-vuotias.....	8,42
Asuu puolison kanssa.....	8,35
Nainen.....	8,34

Arvioivat äänensä tulevan kuulluksi yhteiskunnassa keskimäärää paremmin (asteikkokeskiarvot):

Kaikki.....	5,38
Nykyisin tai aiemmin johtava asema.....	5,94
Mukana työelämässä.....	5,82
Hallitsee älylaitteiden käytön erittäin hyvin.....	5,76
Nykyisin tai aiemmin ylempi toimihenkilö.....	5,75
Korkea-asteen tutkinto.....	5,73
Ollut mukana eläkeläisjärjestössä.....	5,71
Nainen.....	5,47
70-74-vuotias.....	5,52

KANTAR